

DR. FUTÓ DÁNIEL

ÜGYVÉD

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Levelezési cím: 1535 Bp. Pf. 827.

Iroda: 1025 Bp. Zöldlomb u. 26-30/A.

E-mail: iroda@drfutodaniel.hu

Mobil: 06-30-319-15-99

Telefon/Fax: 325-53-42

KASZ: 36060272

Alkotmánybíróság
IV/1998-3/2017.

Ügy szám: IV/1998-4/2017	
Érkezett: 2018 JAN 03.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: db	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott dr. Futó Dániel ügyvéd mint Matar Boulos Aziz jogi képviselője a fenti számú ügyben az alábbi

hiánypótlást

terjesztem elő a Tisztelt Alkotmánybíróság 2017. november 28. napján kelt felhívásának megfelelően, fenntartva és kiegészítve az általam előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványt.

1./ A Tisztelt Alkotmánybíróság felhívása értelmében alkotmányjogi panasz indítványomat annyiban pontosítom, illetve kiegészítem, hogy kérem, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság állapítsa meg a Fővárosi Ítéltábla 8.Bf.390/2016/34. számú ítéletének alkotmányellenességét és semmisítse meg azt, mivel sérti Matar Boulos Aziz ügyfelemnek az Alaptörvény XXVIII. cikkben meghatározott jogait, így különösen a tisztességes eljáráshoz fűződő jogát, továbbá az Alaptörvény XV. cikkben meghatározott jogait, különösen a törvény előtti egyenlőség, valamint az alapvető jogok bármilyen - többek között nyelvi szerinti - különbségtétel nélküli biztosítását.

2./ A 2017. szeptember 25. napján kelt alkotmányjogi panasz indítványomban foglalt indokolásomat változatlanul fenntartom, azt a következőkkel kívánom kiegészíteni.

A Fővárosi Törvényszék mint elsőfokú bíróság 7.B.170/2016/40. számú ítéletében bűnösnek mondta ki Matar Boulos Azizt, mely ítéletet a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 8.Bf.390/2016/34. számú ítéletével megváltoztatott annyiban, hogy a kiutasítás mellékbüntetés időtartamára vonatkozó elsőfokú rendelkezést mellőzte, egyebekben azonban az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Mind ügyfelem személyesen, mind rajtam mint védőjén keresztül a nyomozás befejezésekor, majd az elsőfokú eljárás során, továbbá az elsőfokú ítélet meghozatalát követően is sérelmezte, hogy kérése ellenére a teljes nyomozati irat nem került anyanyelvére lefordításra, így nem ismerhette meg az ellene emelt vád - majd elítélése - alapjául szolgáló teljes iratanyagot.

Ennek igazolására alkotmányjogi panasz indítványomhoz csatolásra került a Fővárosi Törvényszék 7.B.170/2016/13. számú tárgyalási jegyzőkönyve, a Fővárosi Törvényszék 7.B.170/2016/40. számú ítélete, a Fővárosi Ítéltábla fent hivatkozott ítélete, az általam előterjesztett fellebbezés indokolás, valamint a Fővárosi Főügyészség átirata.

Ezen iratokból világosan kitűnik, hogy már a nyomozás befejezését követően igényt tartott Matar Boulos Aziz az anyanyelvére lefordított nyomozati iratokra, mely kérelmet a Fővárosi Főügyészség elutasította. Ezen kérelem lett megismételve az elsőfokú eljárás során, azonban ez ismételt elutasításra került. Ennek kapcsán az elsőfokú ítélet is rögzítette, hogy a vádlott sérelmezte, hogy a nyomozóhatóság nem teljesítette a teljes nyomozati irat arab nyelvre történő lefordítására vonatkozó indítványt, azonban az elsőfokú bíróság álláspontja szerint "ilyen kötelezettsége a hatóságnak nincs is", mivel a Be. 9.§ (3) bekezdése szerint csak azon iratokat kell lefordítani, melyeket kézbesíteni kell a vádlott részére, sőt az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a nyomozati iratok mennyiségileg döntő

része nem is bír relevanciával és lényegtelen az érdemi védekezés szempontjából. Megjegyzi továbbá az elsőfokú bíróság, hogy a “vádlott nem kívánt élni iratismertetés során azzal a lehetőséggel, hogy arab tolmács lefordítsa neki a nyomozati irat egyes részeit”. Rögzíti továbbá az ítélet, hogy a megfelelő felkészülés érdekében a tárgyalási szakban bizonyos, a általunk megjelölt iratokat lefordítottatott a bíróság (26. oldal utolsó bekezdés, 27. oldal első bekezdés).

A Fővárosi Ítéltábla másodfokú ítéletének 2. oldalán rögzíti, hogy védőként eljárva az előterjesztett fellebbezés indoklásomban sérelmeztem a nyomozati irat lefordításának elutasítását, mely kapcsán az eljáró ügyész álláspontja szerint a vádlott eljárási jogai ezáltal nem sérültek. (2. oldal 2. és utolsó előtti bekezdése.) Egyebekben a Fővárosi ítéltábla másodfokú ítélete indoklásában a fordításra nem tért ki. Tekintve azonban, hogy a másodfokú ítélet megállapítása szerint az elsőfokú bíróság eljárási szabályt nem sértett, illetve a rendelkező rész értelmében lényegében az elsőfokú ítéletet helybenhagyta (a kiutasítás mellékbüntetés időtartamára vonatkozó rendelkezés mellőzése kapcsán történt megváltoztatáson túlmenően), így arra lehet következtetni, hogy a másodfokú bíróság a fordítás vonatkozásában előterjesztettek kapcsán osztotta az elsőfokú bíróságnak az ítéletben rögzített álláspontját.

Fentiek alapján tehát, bár a Tisztelt Alkotmánybíróságnak a részemre megküldött tájékoztatására figyelemmel a másodfokú ítéletet (is) támadva, de az általam sérelmezetteket az elsőfokú ítéletben foglalt érvelésre tekintettel kell kifejtennem a továbbiakban, az elsőfokú ítélet indoklásában hivatkozottakat cáfolva, illetve kifejtve annak alaptörvényellenes voltát.

Mint az előterjesztett indítványomban is előadtam, mind a Fővárosi Főügyészség, mind a Fővárosi Törvényszék (és ezáltal a Fővárosi Ítéltábla) hivatkozása nem csak, hogy sérti ügyfelem tisztességes eljáráshoz fűződő jogát, de ténybelileg is téves.

Téves ugyanis a bíróság(ok) hivatkozása, miszerint a terhelt nem kívánt volna élni az iratismertetés során az iratok lefordításának lehetőségével. Ezzel szemben a valóság az - mint azt a bírósági eljárás során is előadta védencem -, hogy számára pusztán a tolmács általi szóbeli lefordítás lehetőségét biztosította a nyomozó hatóság, majd a bíróság. Márpedig nem elvárható, hogy a több ezer oldalas nyomozati iratot neki anyanyelvén felolvassa a tolmács, miközben ő azt jobb híján “lejegyzeteli” hallás után. Mindezt úgy, hogy ráadásul iratismertetésen közölték vele a büntetés-végrehajtási intézetben, hogy 30 perc áll rendelkezésére az iratok megismerésére. Ráadásul a terhelt részére a bíróságnak új tolmácsot is ki kellett rendelnie, tekintve, hogy az addig eljáró arab nyelvű tolmács nem a vádlottéval azonos nyelvjárást beszélt, ennél fogva csak részlegesen értette a fordítását. Mindettől függetlenül azonban hangsúlyozom, hogy abszurd azt elvárni a terheltől, hogy a több ezer oldalas nyomozati irat szóbeli fordítása alapján készüljön fel egy olyan ügyben, ahol egyébiránt életfogytig tartó szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmény miatt emeltek vele szemben vádat (és ítélték is el életfogytig tartó szabadságvesztésre).

Az a hivatkozása továbbá a bíróság(ok)nak, hogy a nyomozati iratok java része amúgy is “irreleváns az érdemi védekezés szempontjából”, álláspontom szerint önmagában sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, tekintve, hogy ezáltal a bíróság nem csak, hogy prejudikál, de gyakorlatilag - megsértve a fegyveregyenlőség elvét is - önmaga kívánja megszabni, hogy mely iratokból készülhet a vádlott, mely iratokat hozhat fel önmaga védelmében. Ezzel szemben ugyanis az eljáró ügyészségnek értelemszerűen a teljes nyomozati irat (annak az irrelevánsnak tartott részeivel együttesen) a rendelkezésére áll. Így azonban a vádlottat a bíróság elzárta a megfelelő védekezéstől, ennél fogva a tisztességes eljárás lehetőségétől.

Miután már a terhelt a legelső tárgyaláson felhívta a bíróság figyelmét a fordítási hiányosságra, annyi “engedményt” kapott védencem, hogy az általunk kiválasztott néhány iratot lefordítottattak számára. Mindez azonban a több ezer oldalnyi nyomozati irathoz mérten elenyészőnek tekinthető.

A terheltnek a büntetőeljárás során joga van kérdéseket, észrevételeket és indítványokat előterjesztenie. Értelemszerűen ezen jogait kizárólag megfelelő felkészültség esetén tudja csak gyakorolni, márpedig a nyomozati irat lefordításának hiányában már eleve elzárták ettől a lehetőségtől.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság részére általam előterjesztett fellebbezés indokolásában részletesen kitértem a fordítás hiányára és így az eljárási szabálysértésre, azonban mint a másodfokú ítéletből is kitűnik, külön erre az Ítéltábla indokolásában nem tért ki, csupán helybenhagyta a Fővárosi Törvényszék e körben kifejtett álláspontját.

Az elsőfokú ítélet indokolása szerint - osztva a Fővárosi Főügyészség álláspontját - a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 9.§ (3) bekezdése alapján nincs fordítási kötelezettség a nyomozati irat vonatkozásában, csupán azon iratokat kell lefordítani, amiket a terhelt részére kézbesíteni kell.

Álláspontom szerint nem csak, hogy jogszabálysértő (illetve a jogszabályi rendelkezést megkerülő) a hivatkozás, de logikailag is hibás.

A Be. 9.§ (2) bekezdése alapelveként rögzíti: A büntetőeljárásban mind szóban, mind írásban mindenki az anyanyelvét vagy az általa ismertként megjelölt más nyelvet használhatja.

A Be. 43. (2) bekezdésének c) pontja értelmében: A terhelt jogosult arra, hogy megfelelő időt és lehetőséget kapjon a védekezésre való felkészülésre.

A Be. 186.§ (3) bekezdése szerint: A gyanúsított és a védő jogosult arra, hogy azokról az iratokról, amelyeket megtekinthet, másolatot kapjon.

A Be. 193.§ (1) bekezdés rögzíti továbbá: A nyomozás elvégzése után az ügyész vagy - ha az ügyész másképp nem rendelkezik - a nyomozó hatóság a gyanúsítottak és a védőknek az erre kijelölt helyiségben átadja a nyomozás iratait. Lehetővé kell tenni, hogy a gyanúsított és a védő az esetleges vádemelés alapjául szolgáló összes iratot - kivéve a zártan kezelt iratokat - megismerhesse.

(2) Az iratok megtekintésének hatánapjáról a gyanúsítottat és a védőt értesíteni kell, a fogva levő gyanúsítottat a hatánapra elő kell állítani. A gyanúsított és a védő a nyomozás kiegészítését indítványozhatja, egyéb indítványokat és észrevételeket tehet, az iratokról másolatot kérhet. A gyanúsítottat erre a jogára figyelmeztetni kell.

Fentiekből egyenesen következik, hogy alapvető (garanciális) joga egy büntetőeljárás terheltjének, hogy nem csak, hogy megismerje az ellene folyamatban lévő büntetőeljárás iratait, de azok alapján megfelelő lehetőséget (és időt) kapjon a felkészülésre. Márpedig ezen jogától mind a nyomozó hatóság, mind az ügyészség, mind a bíróság(ok) megfosztották Matar Boulos Azizt.

Az a hivatkozás továbbá, miszerint csupán a kézbesítendő iratokat kell lefordítani, egyesesen megkerülése és kiürítése a büntetőeljárásról szóló törvény garanciális rendelkezéseinek. Különösképp, hogy még csak logikailag sem állja meg a helyét az érvelés, hiszen a törvény értelmében a terhelt jogosult a teljes nyomozati iratról másolatot kérni, amit értelemszerűen kézbesíteni kell részére.

Ugyanakkor megjegyezni kívánom azáltal, hogy Matar Boulos Aziz részére nem voltak hajlandóak a hatóságok, bíróságok a teljes nyomozati iratot az általa értett nyelvre fordítva kiadni, álláspontom szerint hátrányos megkülönböztetésben is részesült, hiszen egy a magyar nyelvet értő terhelt ugyanilyen eljárási pozícióban értelemszerűen kedvezőbb helyzetbe kerül, hiszen számára a teljes nyomozati irat átadásra kerül az általa értett nyelven. Jelen esetben azonban pusztán a magyar nyelv nem tudása miatt került tehát hátrányosabb helyzetbe a büntetőeljárás során Matar Boulos Aziz.

3./ Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikke értelmében:

(1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

(3) A büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás minden szakaszában joga van a védelemhez. A védő nem vonható felelősségre a védelem ellátása során kifejtett véleménye miatt.

(4) Senki nem nyilvánítható bűnösnek, és nem sújtható büntetéssel olyan cselekmény miatt, amely az elkövetés idején a magyar jog vagy - nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben - más állam joga szerint nem volt bűncselekmény.

(5) A (4) bekezdés nem zárja ki valamely személy büntetőeljárás alá vonását és elítélését olyan cselekményért, amely elkövetése idején a nemzetközi jog általánosan elismert szabályai szerint bűncselekmény volt.

(6) A jogorvoslat törvényben meghatározott rendkívüli esetei kivételével senki nem vonható büntetőeljárás alá, és nem ítéltethető el olyan bűncselekményért, amely miatt Magyarországon vagy - nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben - más államban törvénynek megfelelően már jogerősen felmentették vagy elítélték.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Az Alaptörvény XV. cikke értelmében:

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

(3) A nők és a férfiak egyenjogúak.

(4) Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.

(5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

A Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 9.§-a leszögezi:

(1) A büntetőeljárás nyelve a magyar. **A magyar nyelv nem tudása miatt senkit sem érhet hátrány.**

(2) A büntetőeljárásban mind szóban, mind írásban mindenki az anyanyelvét, törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződés alapján, az abban meghatározott körben regionális vagy nemzetiségi nyelvét vagy - ha a magyar nyelvet nem ismeri - az általa ismertként megjelölt más nyelvet használhatja.

(3) Annak a határozatnak és más hivatalos iratnak a lefordításáról, amelyet e törvény szerint kézbesíteni kell, az a bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság gondoskodik, amelyik a határozatot meghozta, illetőleg a hivatalos iratot kibocsátotta.

(4) Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a kézbesítendő iratot nem kell lefordítani, ha erről az érintett kifejezetten lemond.

A Büntetőeljárásról szóló törvény rendelkezési kapcsán hangsúlyozom, hogy védencem nem hogy nem mondott le a részére kézbesítendő - és magyar nyelven kézbesítésre is kerülő - teljes nyomozati irat fordításáról, de a nyomozás befejezését követően kifejezetten kérte, kértük is neki azt mind a vádelőkészítés, mind az elsőfokú, majd a másodfokú bírósági eljárás során. A fordítás elmaradásával őt egyértelműen hátrány érte a magyar nyelv nem tudására tekintettel, hiszen mint már kifejtettem, ennek megfelelően nem tudott kellően felkészülni az ellene folyamatban lévő büntetőeljárás nyomozati anyagából.

Az Alkotmánybíróság 6/1998. (III. 11.) AB határozata szerint az eljárás tisztességes voltát "az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás 'méltánytalan' vagy 'igazságtalan', avagy 'nem tisztességes'. A tisztességes eljárásnak az egyezmény- és alkotmányszövegekben nem nevesített, de általánosan és nem vitatottan elismert eleme a '**fegyverek egyenlősége**', amely a büntetőeljárásban azt biztosítja, hogy a vádnak és a védelemnek egyenlő esélye és alkalmuk legyen arra, hogy a tény- és jogkérdésekben véleményt formálhasson és állást foglalhasson."

Rögzíti továbbá az Alkotmánybíróság a határozatában, hogy **a fegyverek egyenlőségének egyik feltétele, hogy "az ügyben releváns adatokat a vád, illetve a terhelt és a védő ugyanolyan teljességben és mélységben ismerhessék meg".**

"A védelemhez való jog, és ezen belül az iratbetekintés, a dokumentumok birtoklása, de általában a védekezéshez és az arra való felkészüléshez szükséges idővel és eszközzel való rendelkezés joga nem

korlátozhatatlan. Az állambiztonsági érdek, s ezen belül az államtitok védelme, hagyományosan és nemzetközileg is elfogadott oka lehet e jog korlátozásának - egy demokratikus társadalomban szükséges mértékben.”

Fentiek alapján tehát álláspontom szerint egyértelmű, hogy az eljárás során sérült a fegyverek egyenlőségének elve, védelemet gyakorlatilag elzárták a megfelelő védekezéshez - és ezáltal a tisztességes eljáráshoz - fűződő jogtól, ő az általa nem értett nyelven felkészülni nem tudott, nem tudhatott a több ezer oldalas nyomozati iratból.

Önmagában ugyanis az a tény, hogy én védőként az eljárás során a nyomozati iratból fel tudtam készülni, nem lehet elégséges, hiszen mint arra a hivatkozott alkotmánybíróági határozat is rámutat a terheltnek joga van ahhoz, hogy saját magát megvédje, és “a védelemhez való jog alkotmányos megítélése csakis a terhelt és a védő jogainak együttes szemlélete alapján lehetséges”. Továbbá “a védő a büntetőeljárás önálló személye, jogai nem átruházott jogok, hanem a büntetőeljárás alá vont személy objektív érdekét szolgáló, de önálló eljárási jogosítványok”.

A 6/1998. (III. 11.) AB határozat leszögezi továbbá: “A védelem hatékonysága nemcsak a vádirat, hanem minden, az ügyész és a bíróság rendelkezésére álló irat tekintetében, éppen a védelemre való felkészülés biztosítása érdekében megköveteli, hogy azokat — az alább kifejtett megkülönböztetések szerint — a terhelt és a védő ne csak a bíróságon, a hatóság által használt példányt használva, tanulmányozhassa, hanem azokról kizárólagos használatára szolgáló másolatot kapjon és azt magával is vihesse.”

“A fegyverek egyenlőségéből tehát az következik, hogy a terhelt és a védő jogának korlátozása az iratmásolatok szabad birtoklása és használata tekintetében az alább kifejtett megkülönböztetések szerint alkotmányellenes, ha a vád ugyanazokat az iratokat korlátozás nélkül birtokolhatja és használhatja.”

Azzal, hogy a nyomozó hatóság, az ügyészség, majd a bíróságok fentieknek annyival tettek eleget, hogy a terhelt által nem értett nyelven rendelkezésére bocsátották a nyomozati iratot, pusztán formálisan teljesítették büntetőeljárási kötelezettségüket, azonban kiüresítették annak tartalmát. Hiszen értelemszerűen nem azt szolgálja az iratok átadásának kötelezettsége, hogy a terhelt fizikailag birtokolhassa azt úgy, hogy egy szót nem ért belőle, mivel ennél fogva elzárják őt a valós felkészüléstől, védekezéstől.

Mind a Büntetőeljárásról szóló törvényből, mind az Alaptörvényből és az Alkotmánybíróság hivatkozott határozatából világosan következik, hogy a büntetőeljárás iratainak átadási kötelezettsége pont azt hivatott szolgálni, hogy a terhelt kellőképpen felkészülhessen az ellene folyamatban lévő büntetőeljárásban - melyet értelemszerűen csak akkor tud megtenni, ha a rendelkezésére bocsátott nyomozati iratot nyelvíleg érti is.

Kérem tehát, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság fentiekkel kiegészített alkotmányjogi panasz indítványomnak szíveskedjen helyt adni.

Az alkotmányjogi panasz indítványomhoz előterjesztett mellékletek ismételt csatolását mellőzöm.

Budapest, 2017. december 28.

Tisztelettel
Matar Boulos Aziz
képv.:

DR. FÜTŐ DÁNIEL
Ügyvéd
Levélcm: 1555 Budapest, Pf.: 827
Telefon: 3255-342, 06 30 319-1599
Székhely: 1025 Bp., Zöldlomb u. 26-30/A
Adószám: 50240361-1-41

